

درواقع تلاش‌های ایران به علت کارشکنی آمریکا موفقیت‌آمیز نبوده و بحران هسته‌ای این کشور هم‌چنان پابرجاست. مسئله‌ی هسته‌ای ایران در روابط منطقه‌ای ایران در حوزه‌ی خلیج فارس نیز به شدت تأثیر گذاشته است و موجب افزایش نگرانی‌های کشورهای منطقه به خصوص عربستان و امارات شده است. در حال حاضر این کشورها با نگرانی مسئله‌ی هسته‌ای ایران را دنبال می‌کنند و مخالف هرگونه توافق آمریکا با ایران در این مورد هستند. آن‌ها به نیت ایران در برنامه هسته‌ای غیرنظامی‌اش چندان اعتمادی ندارند و بر این باورند که برنامه‌ی هسته‌ای ایران باید با نظارت آژانس انرژی اتمی، در چارچوب صلح‌آمیز باقی بماند. (Abuelghanam, 2018, p. 12) رهبران عربستان سعودی به زعم خودشان نگران این هستند که با دستیابی جمهوری اسلامی ایران به تکنولوژی ساخت سلاح هسته‌ای، نفوذ و مداخلات این کشور در منطقه نیز به شدت گسترش خواهد یافت؛ و این مسئله موجب تغییر موازنه قوا در منطقه و تهدید بیش‌ازپیش امنیت ملی عربستان خواهد شد. بنابراین باید گفت که مسئله‌ی هسته‌ای ایران هنوز یکی از چالش‌های اساسی همگرایی اقتصادی در منطقه‌ی خلیج فارس محسوب می‌شود.

۲-۷. دخالت قدرت‌های خارجی و مسابقه تسلیحاتی در خلیج فارس

دخالت قدرت‌های خارجی در منطقه‌ی خلیج فارس، مسئله‌ی تازه‌ای نیست؛ چراکه دهه‌هاست که قدرت‌های خارجی به خاطر اهمیت ژئواستراتژیکی و ژئوپلیتیکی منطقه‌ی خلیج فارس و هم‌چنین ذخایر نفت و گاز آن، چشم طمع به این منطقه داشته‌اند. بعد از خروج انگلیس از خلیج فارس، با توجه به تحولاتی مانند حمله‌ی شوروی به افغانستان و وقوع انقلاب اسلامی در ایران و سقوط محمدرضا شاه، آمریکا به خاطر نگرانی از تهدیدات علیه منافع و امنیت ملی خود، حضور خود در منطقه را با ایجاد سازوکارهایی (مانند شورای همکاری خلیج فارس) به تدریج گسترش داد. همکاری نزدیک کشورهای عربی حاشیه‌ی خلیج فارس با آمریکا موجب شد ایران برای ایجاد موازنه در این منطقه به روسیه و چین نزدیک شود. اتحادیه‌ی اروپا، ژاپن، روسیه و چین نیز در سال‌های اخیر به تدریج نفوذ خود را در این منطقه گسترش داده‌اند. نگاه اتحادیه‌ی اروپا به این منطقه هم اقتصادی و